

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه حضرت خدیجه (سلام الله علیها) شهرستان تهران

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

آسیب شناسی روابط اجتماعی از منظر سوره حجرات

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر ذبیحی

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای تدین

پژوهشگر:

حمیده کریمی

شهریور ۱۳۹۵

صلى الله عليه وسلم

تحمیدیه:

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید. سپاس بی کران پروردگار یکتا را که هستی مان بخشید و به طریق علم و دانش رهنمونمان شد و به همنشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و خوشه چینی از علم و معرفت را روزیمان ساخت .

تقدیم به:

ساحت مقدس و نورانی قطب عالم امکان، باران رحمت، میوه رسالت، امام رافت، امام حاضر، تفسیر قرآن، آرمان پیامبران، میزان و فرقان، لوح و قلم، عرش و کرسی، سر مستودع خاندان وحی، حضرت صاحب الامر و الزمان، بقیه الله الاعظم ارواحنا لتراب مقدمه الفداه (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، که وجودش نقطه پیوند جسم و روح و بقا و فنای هستی است.

تقدیم به پدر و مادر عزیزم :

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم، چرا که این دو وجود، پس از پروردگار، مایه هستی ام بوده اند دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب به من آموختند. آموزگارانی که برایم زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند. تقدیم به وجود با ارزشتان.....

تقدیر و تشکر:

نمی توانم معنایی بالاتر از تقدیر و تشکر بر زبانم جاری سازم و سپاس خود را در وصف استادان خویش آشکار نمایم، که هر چه گویم و سراپم، کم گفته ام. بسی شایسته است از استاد فرهیخته و فرزانه سرکار خانم دکتر ذبیحی که با کرامتی چون خورشید، سرزمین دل را روشنی بخشیدند و گلشن سرای علم و دانش را با راهنمایی های کار ساز و سازنده بارور ساختند؛ تقدیر و تشکر نمایم. هم چنین با تقدیر و تشکر فراوان از همه اساتید حوزه و تمامی کسانی که بنده حقیر را در نگارش این پایان نامه یاری کردند.

- ۵۰- طیب، سید عبد الحسین، اطیب البیان فی تفسیر القرآن، چاپ دوم، تهران: انتشارات اسلام، ۱۳۷۴.
- ۵۱- عاملی، محمد بن حسن حر، تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه، قم: موسسه آل البيت عليهم السلام، ۱۴۰۹ق.
- ۵۲- عزیزی، عباس، شرح و ترجمه مصباح الشریعه و مفاتیح الحقیقه، منسوب به امام صادق (ع)، قم: نبوغ، ۱۳۷۷.
- ۵۳- عطائی، محمد رضا، مجموعه ورام، اخلاق و آداب در اسلام، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۶۹.
- ۵۴- علی برجی، یعقوب، اخلاق کارکنان، چاپ دوم، تهران: شهریار، ۱۳۷۸.
- ۵۵- عمید، حسن، فرهنگ عمید، جلد ۱، تهران: امیر کبیر، ۱۳۸۱.
- ۵۶- غزالی، محمد، گامی به سوی تفسیر موضوعی قرآن کریم، ترجمه علی اصغر احمدی، قم: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، بی تا.
- ۵۷- فتحی، مهدی، مهارت ارتباط موثر، مشهد: شهیدی پور، ۱۳۸۴.
- ۵۸- فیروز بخت، مهرداد و بیگی، خشایار، مهارت های اجتماعی در ارتباطات میان فردی، تهران: رشد، ۱۳۸۶.
- ۵۹- فیض کاشانی، محسن، الصافی، چاپ دوم، قم: الهادی، ۱۳۷۴.
- ۶۰- _____، المحجه البیضا، ترجمه علی اکبر غفاری، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۳.
- ۶۱- قرائتی، محسن، تفسیر سوره حجرات، چاپ سوم، تهران: مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۱۳۸۰.
- ۶۲- قربانی، نیما، سبک ها و مهارت های ارتباطی، تهران: تبلور، ۱۳۸۴.
- ۶۳- قرشی، علی اکبر، احسن الحدیث، چاپ سوم، تهران: بنیاد بعثت، ۱۳۷۸.
- ۶۴- _____، قاموس قرآن، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۲.
- ۶۵- قمی، عباس، سفینه البحار و مدینه الحکم و الآثار، مشهد: بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۴۱۴ق.
- ۶۶- قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر القمی، ترجمه سید طیب جزایری، چاپ سوم، قم: دار الکتب، ۱۴۰۴ق.
- ۶۷- کاشانی، ملا فتح الله، منهج الصادقین، ترجمه علی اکبر غفاری، تهران: انتشارات اسلامیه، ۱۳۷۳.
- ۶۸- کلینی رازی، ابی جعفر محمد بن یعقوب، اصول کافی، چاپ پنجم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳.
- ۶۹- کیا، علی اصغر، ارتباطات جمعی و روابط بین الملل، تهران: آن، ۱۳۸۵.
- ۷۰- لاهیجی، بهالدین شیخعلی شریف، تفسیر شریف لاهیجی، انتشارات علمی، ۱۳۶۳، بی جا.
- ۷۱- مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، مترجم محمد باقر کمره ای، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۶۴.
- ۷۲- محدث، جلال الدین، فهرست موضوعی غررالحکم، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۶.
- ۷۳- محسنیان راد، مهدی، ارتباط شناسی، تهران: سروش، ۱۳۸۵.
- ۷۴- محمدی ری شهری، محمد، با همکاری عبد الهادی مسعودی، فرهنگ نامه ادب، قم: دارالحدیث، ۱۳۸۵.
- ۷۵- _____، میزان الحکمه، ترجمه حمید رضا شیخی، چاپ چهارم، قم: دار الحدیث، ۱۳۸۳.

- ۷۶- مدرسی، محمد تقی، ترجمه تفسیر هدایت، مترجم احمد آرام، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۸.
- ۷۷- مسعودی، عبدالهادی، روش فهم حدیث، قم: دارالحدیث، ۱۳۸۵.
- ۷۸- مصباح یزدی، محمد تقی، ره توشه، پند های پیامبر اکرم(ص) به ابوذر، چاپ چهارم، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، ۱۳۸۰.
- ۷۹- مطهری، مرتضی، انسان و ایمان، چاپ هشتم، تهران: صدرا، ۱۳۷۲.
- ۸۰- _____، تعلیم و تربیت در اسلام، چاپ سی و پنجم، تهران: صدرا، ۱۳۷۹.
- ۸۱- _____، جامعه و تاریخ، قم: انتشارات اسلامی، ۱۳۶۴.
- ۸۲- _____، آشنایی با قرآن، چاپ سی و پنجم، تهران: صدرا، ۱۳۷۹.
- ۸۳- معرفت، محمد هادی، تفسیر و مفسران، قم: موسسه فرهنگی تمهید، ۱۳۸۵.
- ۸۴- معین، محمد، فرهنگ معین، جلد ۱ و ۲، تهران: بهزاد، ۱۳۸۲.
- ۸۵- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، چاپ دوازدهم، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.
- ۸۶- موسوی لاری، مجتبی، مسائل اخلاقی- روانی، قم: نشر معارف اسلامی، ۱۳۷۰.
- ۸۷- مولوی، جلال الدین محمد بن حسین بلخی، مثنوی معنوی، چاپ دهم، تهران: بهزاد، ۱۳۸۰.
- ۸۸- مهدوی کنی، محمد رضا، نقطه های آغاز در اخلاق عملی، چاپ چهاردهم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۲.
- ۸۹- میر عابدینی، احمد، ارتباط فعال، تهران: خجسته، ۱۳۸۶.
- ۹۰- نجاتی، محمد عثمان، قرآن و روان شناسی، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۸۸.
- ۹۱- نراقی، محمد مهدی، جامع السعادات، چاپ دوم، منشورات جامعه النجف الدینیه، ۱۳۸۳ق.
- ۹۲- نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، چاپ دوم، تهران: رشیدی، ۱۳۶۲.
- ۹۳- نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، تهران: کتاب فروشی اسلامی، ۱۳۸۲ق.
- ۹۴- نیازی، محسن و فیضی، فائزه، مهارت های زندگی: گام های اصلی برای کسب مهارت های فردی و اجتماعی، تهران: سخنوران، ۱۳۸۹.
- ۹۵- هیئت تحریریه موسسه راه حق، تعلیم و تربیت و محیط اجتماعی، قم: موسسه در راه حق، ۱۳۷۱.

کتاب عربی

- ۱- ابراهیم انیس، احمد حسن الذیات، حامد عبد القادر، محمد علی النجار، المعجم الوسيط، استانبول: درالدعوه، ۱۴۱۰ق.
- ۲- ابن اثیر، غزالدين، اسد الغابه فی معرفه الصحابه، بیروت: دارالفکر، ۱۴۰۹ق.
- ۳- _____، النهايه فی غریب الحديث و الاثر، تحقیق طاهر احمد الزاوی و محمود محمد الطناحی، قم: موسسه اسماعیلیان، ۱۳۶۷.
- ۴- ابن منظور، محمد، لسان العرب المحيط، مصحح احمد فارس صاحب الجوائب، بیروت: دارالانصار، ۱۴۱۴ق.
- ۵- ابوالحسین احمد بن فارس بن زکریا، معجم المقاییس اللغه، قم: مکتب اعلام اسلامی، ۱۴۰۴ق.
- ۶- الوسی، محمود بن عبد الله، روح المعانی فی تفسیر القرآن العظیم، قاهره: منشورات المنیره، ۱۳۴۵ق.
- ۷- بحرانی، سید هاشم، البرهان فی تفسیر القرآن، قم: موسسه البعثت، ۱۴۱۷ق.
- ۸- برقی، ابو جعفر احمد بن خالد، المحاسن، قم: دار الکتب الاسلامیه، بی تا.
- ۹- حمیری قمی، ابی العباس عبد الله بن جعفر، قرب الاسناد، قم: آل البيت علیهم السلام، ۱۴۱۳ق.
- ۱۰- حمیری، عبد الملك بن هشام، سیره ابن هشام، بی تا و بی جا.
- ۱۱- حویزی، عبد علی بن جمع العروسی، نور الثقلین، بیروت لبنان: موسسه التاریخ العربی، بی تا.
- ۱۲- زمخشری، الکشاف، بیروت: دارالفکر، ۱۳۹۷ق.
- ۱۳- سید قطب، فی ظلال القرآن، چاپ چهاردهم، قم: دار الشرف، ۱۴۱۵ق.
- ۱۴- سیوطی، جلال الدین، الدر المنثور فی تفسیر بالمأثور، طبع مصر، بی تا.
- ۱۵- شهید ثانی، کشف الریبه فی احکام الغیبه، چاپ سوم، تهران: مکتب مرتضویه، بی تا.
- ۱۶- شیخ صدوق (ابن بابویه)، محمد بن علی، عیون اخبار الرضا (ع)، بیروت: موسسه الاعلمی للمطبوعات، ۱۴۰۴ق.
- ۱۷- _____، من لا یحضر الفقیه، چاپ پنجم، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۹۰ق.
- ۱۸- طبری، محمد بن جریر، جامع البیان عن تاویل آی القرآن، بیروت: دارالمعرفه، بی تا.
- ۱۹- طریحی، فخر الدین، مجمع البحرین، چاپ دوم، قم: موسسه البعثت، ۱۴۱۴ق.
- ۲۰- طوسی، ابی جعفر محمد بن حسن، الامالی، قم: دار الثقافه، ۱۴۱۴ق.
- ۲۱- _____، التبیان فی تفسیر القرآن، قم: مکتب علوم اسلامی، ۱۴۰۹ق.
- ۲۲- غزالی، محمد، احیا علوم الدین، بیروت: دار الکتب العلمیه، ۱۴۰۶ق.
- ۲۳- قرطبی، ابو عبدالله محمد بن احمد، الجامع الاحکام القرآن (تفسیر قرطبی)، بی تا و بی جا.
- ۲۴- معزی فیومی، احمد بن علی، المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر، قم: دار الهجر، ۱۴۰۵ق.

۲۵- هندی، ابن حسام الدین، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، بیروت: مکتبه التراث الاسلامی، ۱۳۹۷ق.

نشریات

- ۱- ابوالقاسمی، شهنام، تاثیر شعایر دینی بر بهداشت روانی جوانان، اسلام و پژوهش های تربیتی، سال دوم، شماره اول، ۱۳۸۹.
- ۲- افتخاری، حمید، روان شناسی تمسخر، شوخی و خنده، فصلنامه علمی- تخصصی ذهن زیبا، سال پنجم، شماره دهم، ۱۳۹۰.
- ۳- رحمانی، حجت الله، معیار های گفت و گو در قرآن، مجله سروش وحی، شماره ۱۲، ۱۳۸۴.
- ۴- رفیعی هنر، حمید و جان بزرگی، مسعود، رابطه جهت گیری مذهبی و خود مهارگری، مجله روانشناسی و دین، سال سوم، شماره اول، ۱۳۸۹.
- ۵- ساجدی، ابوالفضل، دین و بهداشت روانی، فصلنامه روانشناسی و دین، سال اول، شماره سوم، ۱۳۸۷.
- ۶- شریفانی، محمد، آداب گفتگو در قرآن، مجله معارف، شماره ۱۲، ۱۳۸۲.
- ۷- صالح صدق پور، بهرام؛ محمودیان، مجید؛ سلمانیان، حمید رضا، بررسی تاثیر آموزش آموزه های قرآنی بر بهبود پذیرش اجتماعی، فصلنامه تخصصی پژوهش های میان رشته ای قرآنی، سال اول، شماره دوم، ۱۳۸۸.
- ۸- عابدی، علیرضا، ارتباطات بین فردی، نشریه حمایت، ۱۳۸۵.
- ۹- قاسم آبادی، ربابه، ارتباطات و پیوند های اجتماعی ضامن سلامت فرد و جامعه، نشریه کار و کارگر، ۱۳۷۷.
- ۱۰- محدثی، جواد، اصلاح ذات البین در فرهنگ دینی، پیام زن، شماره ۹۲، ۱۳۷۸.
- ۱۱- معرفت، محمد هادی، آموزه هایی از سوره حجرات، اندیشه حوزه، سال سوم، شماره چهارم و سال چهارم، شماره اول، بی تا.
- ۱۲- موسوی اصل، سید مهدی، نقش رفتار های دینی در بهداشت روانی، فصلنامه روانشناسی در تعامل با دین، سال اول، شماره دوم، ۱۳۸۷.

سایت ها

www.hawzah.net

www.tebyan.

www.matquran.com

www.isqa.ir

www.taghrib.org

www.qoran.mihanblog.com

www.parsiblog.com